

Afiliant

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania

00-838 Warszawa, ul. Prosta 30, tel. (22) 827 92 38, +48 796 293 878

edukacja@solidarnosc.org.pl

www.solidarnosc.org.pl/oswiata

Warszawa, 30 lipca 2020 r.

L.dz. KSOiW/146w/2020

Szanowny Pan

Dariusz Pionkowski

Minister Edukacji Narodowej

Al. Szucha 25

00-918 Warszawa

OPINIA

*dot. projektu z dnia 29 czerwca 2020 roku o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela
oraz niektórych innych ustaw*

I. Wprowadzenie

1.

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” warunkowo pozytywnie opiniuje przedmiotowy projekt ustawy z dnia 29 czerwca 2020 roku zaznaczając jednocześnie, że stanowi on - zwłaszcza w przedmiocie nauczycielskich komisji dyscyplinarnych - formę swoistej protezy bubla prawnego, jakim jest rozdział 10 Karty Nauczyciela.

W ocenie KSOiW NSZZ „Solidarność” przytoczone przepisy są sprzeczne z zasadami techniki prawodawczej. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej powinno uszczegóławiać tryb prowadzenia postępowania dyscyplinarnego, a tymczasem umiejscowienie konkretnych instytucji prawnych w KN i rzeczonym akcie wykonawczym do ustawy wydaje się być przypadkowe i chaotyczne. Cała procedura odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli jest niezwykle obszerna i skomplikowana. Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż pierwotnie normowało ją 11 artykułów ustawy. Obecnie przedmiotową materię reguluje 37 przepisów KN i kolejne 49 postanowień rozporządzenia. Przykładem kuriozum ustawodawczego jest przepis art. 85 KN, który jest rozbudowany do tego stopnia, że prawodawca musiał wykorzystać wszystkie litery alfabetu przy jego uchwalaniu. Nauczyciele na gruncie obowiązujących przepisów prawa ponoszą bardzo szeroką odpowiedzialność. Mogą oni odpowiadać z jednej strony za uchybienie „godności zawodu” a z drugiej strony ponoszą konsekwencje za naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 6. Przy czym katalog tych obowiązków nieustannie się rozszerza i od 2019 roku nauczycielowi można przykładowo

wytoczyć postępowanie dyscyplinarne za doskonalenie zawodowe, niezgodne z potrzebami szkoły (zob. art. 6 ust. 3a KN).

Przykładem symptomatycznej dla analizowanego aktu prawnego tautologii jest przepis art. 75 ust. 2 KN, który stanowi i przesądza oczywisty fakt, że za nieprzestrzeganie przez pracownika ustalonej organizacji i porządku w procesie pracy, przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych, a także przyjętego sposobu potwierdzania przybycia i obecności w pracy oraz usprawiedliwiania nieobecności w pracy, pracodawca wymierza kary porządkowe.

2.

Projektodawca słusznie podejmuje działania mające na celu usprawnienie, w dobie zagrożenia COVID-19, przyznania akredytacji przez kuratora oświaty. Czyni to jednak wybiórczo względem placówek kształcenia ustawicznego zapominając, że z podobnym problemem borykają się również inne jednostki edukacyjne i szkoleniowe, takie jak placówki doskonalenia nauczycieli.

II. Szczegółowe uwagi do projektu ustawy

- art. 75 ust. 2a Karty Nauczyciela

Przepis nie oddaje podjętych w trakcie prac *Zespołu do spraw statusu zawodowego pracowników oświaty* uzgodnień. Była na nim mowa o rozwiązaniu zgodnie, z którym dyrektor najpierw musi zbadać sprawę i dopiero wnioski z takiego postępowania wyjaśniającego winny go skłonić do skierowania sprawy przed oblicze rzecznika dyscyplinarnego. Tym samym nadal pozostaje w mocy mechanizm bezrefleksyjnej denuncjacji nauczyciela do rzecznika dyscyplinarnego przez dyrektora szkoły w sytuacji podejrzenia popełnienia czynu naruszającego „prawa i dobro dziecka”. Za jedyną pozytywną w tej materii zmianę uznajemy wydłużenie terminu z 3 do 14 dni w przedmiocie zawiadomienia przez dyrektora o delikcie dyscyplinarnym. Niestety ustawodawca nadal nie doprecyzował, co to jest czyn naruszający „prawa i dobro dziecka”. Niepodanie katalogu czynów będzie rodzić wątpliwości i nadużycia interpretacyjne, co może zniszczyć niejedną karierę zawodową nauczyciela.

- art. 85 ust. 3 Karty Nauczyciela

Termin 4 miesięcy dla rzecznika dyscyplinarnego do wywiedzenia wniosku wobec komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego albo wydania postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego jest nieuzasadniony. Takie postępowanie to bardzo stresująca sytuacja dla nauczyciela. Dlatego ważne jest, by terminy były możliwie krótkie. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że w sprawach o znacznie większym

ciężarze gatunkowym procedura karna przewiduje dla postępowania przygotowawczego odpowiednio 2 miesiące dla dochodzenia oraz 3 miesiące dla śledztwa.

- *art. 85t ust. 2 Karty Nauczyciela*

Za nieoczywisty i semantycznie sprzeczny uznajemy przepis art. 85t ust.2 w brzmieniu: „jednocześnie ze względu na powagę i wiarygodność zarzutów niecelowe jest odsunięcie nauczyciela albo odpowiednio nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły od wykonywania obowiązków w szkole”. Absurdalność tej propozycji i jej wewnętrznie sprzeczny charakter powoduje, że pozostaje ona poza jakąkolwiek logiczną weryfikacją i oceną. W ocenie KSOiW NSZZ „Solidarność” obligatoryjne zawieszenie nauczyciela winno nastąpić tak jak pierwotnie ujmowała to Karta Nauczyciela, czyli w przypadku tymczasowego aresztowania nauczyciela lub w razie pozbawienia go wolności w związku z postępowaniem karnym.

- *art. 103 ust. 3 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw*

Konieczna jest zmiana przepisów w sprawie akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli, która we wszystkich placówkach automatycznie wygasa 31 sierpnia 2020 r. Z informacji, jakie posiada Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” poszczególne kuratoria nie są w stanie przeprowadzić postępowań w tym zakresie.

III. Postulowane zmiany w przedmiocie komisji dyscyplinarnych

1. Stworzenie w ramach Biuletynu Informacji Publicznej MEN wykazu orzeczeń komisji dyscyplinarnych drugiej instancji celem ujednoczenia rozstrzygnięć dyscyplinarnych w poszczególnych województwach oraz wzmocnienia kontroli społecznej aparatu państwowego odpowiedzialnego za badanie deliktów dyscyplinarnych w oświacie.
2. Odstąpić od płacenia wynagrodzenia rzecznikom dyscyplinarnym i członkom komisji dyscyplinarnych. Pełnienie obowiązków w ramach procedury dyscyplinowania nauczycieli winno mieć charakter uroczysty i być formą służby publicznej, a nie rodzajem dodatkowego zarobkowania.
3. Obrońca z wyboru winien mieć zagwarantowaną możliwość zwolnienia z pracy na dzień posiedzenia komisji dyscyplinarnej z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.
4. Zwiększenie niezależności komisji dyscyplinarnych poprzez jednoznaczne i systemowe umiejscowienie ich przy wojewodzie albo kuratorze oświaty.

IV. Podsumowanie

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” domaga się pilnego wznowienia prac nad nowelizacją rozdziału 10 ustawy Karta Nauczyciela w ramach Zespołu do spraw statusu zawodowego pracowników oświaty. Dotychczasowe tempo pracy i sposób procedowania oceniamy, jako niedostateczny.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący
KSOiW NSZZ „Solidarność”

Ryszard Proksa